

POSOTE20

Loppuraportti: OSA-ALUE 4: Yhteistyötasoinen tai muu maakuntien yhteinen kehittäminen

POSOTE20

TULEVAISUUDEN SOTE-KESKUS
SOTE-RAKENNEUUDISTUS

Pohjois-Savo

Tarja Saharinen ja Ilona Luoma

Lasten, nuorten ja perheiden osaamis- ja tukikeskus (OT)-pilottihanke / POSOTE20;

KYS, lasten ja nuorten osaamiskeskus

13.12.2021

14.12.2021

1	Tausta ja tavoitteet.....	2
1.1	Tavoitteet	3
2	Tuotokset.....	4
2.1	Toiminta- ja koordinaattorakenteen suunnittelu	4
2.1.1	Pilotti 1: Lastensuojelun moniammatillisen asiantuntijaryhmän konsultaatiot.....	6
2.1.2	Pilotti 2: Toiminnallisesti integroidun vaativan lastensuojeluyksikön konsultaatiomallin kehittäminen	7
2.2	Vaativan erityistason tutkimus-, koulutus- ja kehittämistarpeiden tunnistaminen.....	10
2.3	OT-keskuksen konseptointi	11
3	Keskeiset hyödyt.....	14
3.1	Toiminta- ja koordinaattorakenne vaativan erityistason asiakas- ja potilastyön konsultaatiopalveluihin	14
3.2	Vaativan erityistason tutkimus-, koulutus- ja kehittämistarpeiden tunnistaminen.....	14
3.3	OT-keskuksen konseptointi	14
4	Riippuvuudet	16
5	Lähteitä.....	17

14.12.2021

1 Tausta ja tavoitteet

Pohjois-Savon maakunta tavoittelee rakenneuudistuksella maakuntarajat ylittävän lasten, nuorten ja perheiden (LaNuPe) osaamis- ja tukikeskuksen (OT-keskus) -konseptin määrittelyä ja pilotointia. OT-keskusta valmistellaan Itä- ja Keski-Suomen yhteistyöalueen laajuisena ja kehitystyössä on mukana neljä maakuntaa. Pohjois-Savon lisäksi kehittämiseen osallistuvat Etelä-Savo, Pohjois-Karjala ja Keski-Suomi.

OT-keskus tuo toimiessaan yhteen asiantuntemusta neljän maakunnan alueelta ja mahdollistaa tämän asiantuntemuksen jakamisen kaikille yhteistyöalueen ammattilaisille vähentäen erityisen tietotaidon siiloutumista. Verkostomainen, moniammatillinen OT-keskus tarjoaa palveluja ja konsultatiivista tukea harvinaisissa ja kaikkein vaativimmissa asiakastilanteissa. Lisäksi sen tehtävänä on varmistaa vaativimman erityisosaamisen systemaattinen kehittäminen tutkimus- ja koulutustoiminnan avulla.

Nykyinen hajanainen palvelurakenne ei pysty vastaamaan riittävän nopeasti ja kustannusvaikuttavasti lasten, nuorten ja perheiden vaativien erityispalvelujen tarpeisiin. Ammattilaiset kohtaavat vaativia tapauksia harvoin ja asiantuntemus on sekä pirstaloitunut että siiloutunut yhteistyöalueella. Tavoitteena on luoda alueelle verkostorakenne asiantuntemuksen levittämiseen ja käytännön toimintamalli vaativan tason asiakas- ja potilastyön tukemiseksi. Näin varmistetaan, että harvoin tarvittavat erityispalvelut ovat laadultaan korkeatasoisia ja niitä voidaan tarjota kustannusvaikuttavasti koko yhteistyöalueella. Käytännön toimintamallin lisäksi vaativien erityispalveluiden tutkimus-, koulutus- ja kehittämistoimintaa tullaan koordinoimaan OT-keskuksessa.

OT-keskustoiminnalla varmistetaan tasa-arvoisesti saavutettavat, viiveettömät, tutkimusperustaiset ja monialaista vaativan tason osaamista edellyttävät palvelut. OT-keskusten palvelukokonaisuudet ja integroidut toimintarakenteet mahdollistavat palveluiden kattavan saatavuuden ja laadun sekä kustannusten hallinnan. Keskuksen asiakas- ja potilastyöstä suurin osa on konsultaationa ammattilaisille annettavaa tukea. Se toteutetaan mahdollisimman paljon etänä sähköisiä välineitä hyödyntäen. Tarvittaessa OT-verkoston työntekijät jalkautuvat työpariksi tai monialaiseen verkostotapaamiseen lähelle lapsen, nuoren ja perheen arki- ja kasvuympäristöä.

Pääosin konsultaatiot liittyvät erityistason palveluihin, mutta satunnaisesti voi olla tarpeen saada nopea konsultaatiotuki myös perustasolle. Näin huolehditaan palvelujen yhteensovittamisesta siten, että palvelu näyttäytyy asiakkaalle yhtenä kokonaisuutena. Koordinoitu kehittämistyö puolestaan vastaa siihen, että pystytään luomaan jatkuvasti uusia, yhä paremmin toimivia käytäntöjä ja toimintatapoja ajassa muuntuviin erittäin vaikeisiin tilanteisiin. Tehokkailla toimenpiteillä vaikutetaan siihen, että tilanteet eivät eskaloitu niin vaikeiksi ja yhä useampi lapsi ja nuori saa riittävän tuen ja avun jo erityis- tai perustasolta – kustannusvaikuttavuus huomioiden.

Itä- ja Keski-Suomen OT-keskuksen on tarkoitus olla yksi viiden yhteistoiminta-alueen yksiköistä Suomessa. OT-keskuskehittäminen käynnistyi LAPE-hankekaudella, jossa luotiin linjaukset ja laadittiin alustava suunnitelma kunkin alueen OT-keskukselle. Nyt hankkeessa jatketaan LAPE hankekaudella tuotetun Itä- ja Keski-Suomen OT-keskussuunnitelman konkretisoimista ja toimeenpanoa. Kehittäminen toteutetaan valtakunnallisen (STM) ja alueellisen Itä- ja Keski-Suomen OT-työryhmän linjaamalla tavalla sekä huomioon ottaen vuoden 2018 alusta voimaan tullut terveydenhuollon keskittämisasiasetus.

Osa-alue 4 koostuu seuraavista projekteista:

- Toiminta- ja koordinaatorakenteen suunnittelu
- Toiminta- ja koordinaatorakenteen pilotointi
 - Tunnistetaan tutkimus-, koulutus ja kehittämistarpeet osana toiminta- ja koordinaatorakenteen luomista
- OT-keskuksen konseptointi

14.12.2021

1.1 Tavoitteet

Tavoitteet tiiviisti:

- Luodaan toiminta- ja koordinaatorakenne vaativan erityistason asiakas- ja potilastyön konsultaatiopalveluihin
- Vaativan erityistason tutkimus-, koulutus- ja kehittämistarpeiden tunnistaminen
- OT-keskuksen konseptointi (toimintamallin kuvaus)

14.12.2021

2 Tuotokset

2.1 Toiminta- ja koordinaatorakenteen suunnittelu

OT-keskuksen rakenteen ja palvelukonseptin monialaista kehittämistä on jatkettu OT-pilotissa v. 2020–2021 osana POSOTE20 - rakenneuudistusta Itä- ja Keski-Suomen yhteistyöalueen (YTA) laajuisena Lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelmassa v. 2016–2018 (LAPE) tehdyn työn pohjalta. Pilotissa on rakennettu sosiaali-, terveys- ja sivistystoimen asiantuntijaverkostoja ja monialaisia konsultaatiomalleja ammattilaisten tueksi yli hyvinvointialueiden rajojen erityisen vaativiin ja kompleksisiin asiakastilanteisiin, joissa tarvitaan harvinaista tai monialaista erityisosaamista. OT-keskushankkeessa huomioitiin alueelliset erityispiirteet ja olemassa olevat paikalliset verkostot sekä tehtiin yhteistyötä hyvinvointialueiden välillä ja kansallisesti. Pilotointia koordinoi KYSin Lasten ja nuorten osaamiskeskus yhteistyössä Itä-Suomen Sosiaalialan osaamiskeskuksen (ISO) kanssa.

Lasten, nuorten ja perheiden osaamis- ja tukikeskus (OT) on tarpeellinen rakenne Itä- ja Keski-Suomen yhteistyöalueella (YTA), jossa on eri mittarein erityisen paljon huono-osaisuutta. Alueella on lähdetty hakemaan ratkaisuja aktiivisesti ja tunnistettu mahdollisuuksia viedä asioita eteenpäin yhdistämällä alueen ja kansallisia voimavaroja. Koronatilanne ja sen jatkuminen on osaltaan vaikeuttanut lasten ja nuorten herkkää elämänavaihetta sekä asennut tälle projektille omat haasteensa ja mahdollisuutensa.

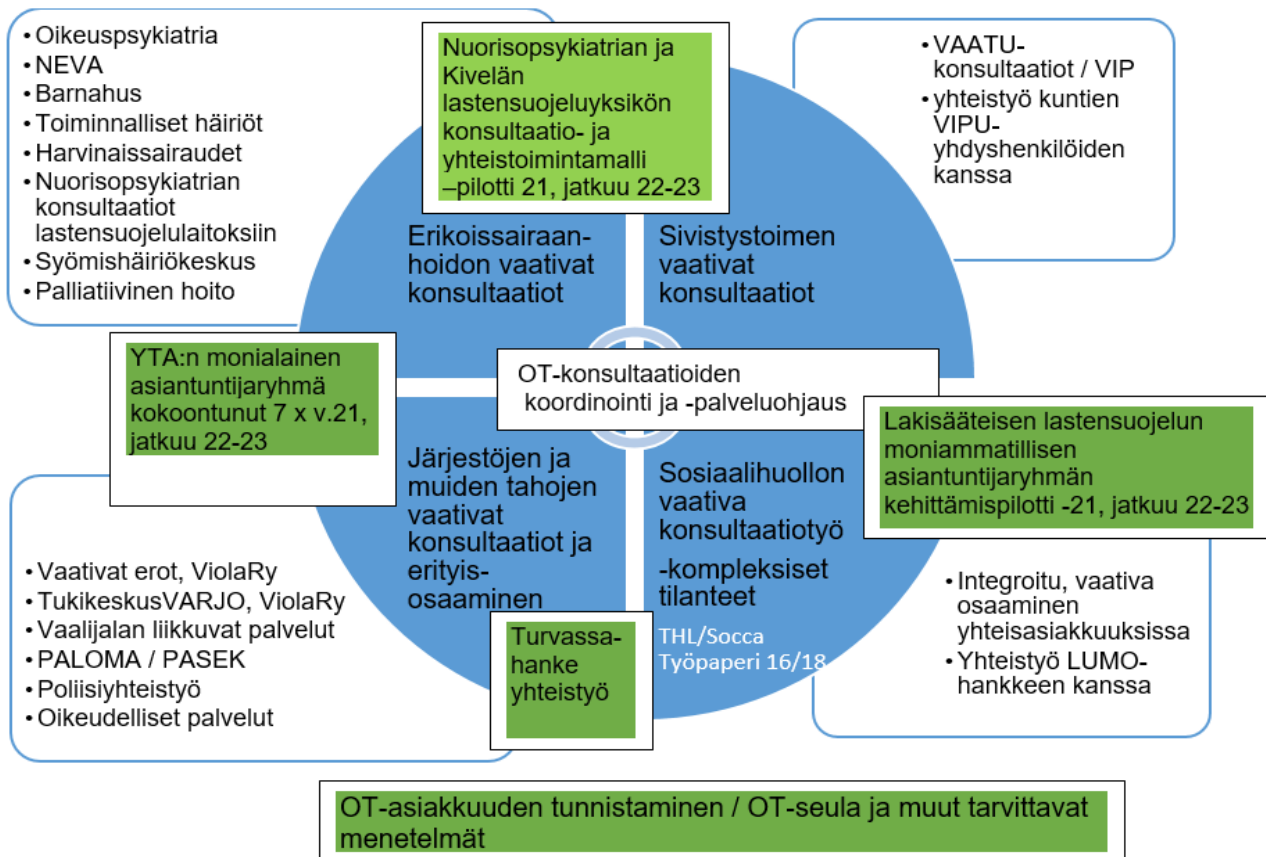
Hankkeelle palkattiin OT-projektikoordinaattori 7.1.2021 alkaen. Projektivastaavana toimi lastenpsykiatrian professori, ylilääkäri Ilona Luoma, KYS ja OT-projektikoordinaattorina TtT Tarja Saharinen. Toiminnallisesti integroidun vaativan lastensuojeluyksikön konsultaatiomalli –pilotointiin palkattiin projektikoordinaattoriksi nuorisopsykiatrian sh, YAMK Jaana Heikkinen 16.8.2021 alkaen ja Lakisäätöisen lastensuojelun moniammatillisen asiantuntijaryhmän konsultaatiomalli –pilotointiin sosiaalityön asiantuntijaksi Outi Markkanen 1,5 kk ajaksi.

Hankesuunnitelmassa asetettuna tavoitteena oli luoda käytännön toimintamalli (toiminta- ja koordinaatorakenne) vaativan tason asiakas- ja potilastyön tukemiseksi. Toiminnan uudistamisen tuloksista hyötyjä voidaan jakaa seuraavasti: 1) asiakkaat 2) ammattilaiset 3) johto.

Vaativan tason tukea verkoston sisällä tarjoavien asiantuntijoiden tunnistamista ja kokoamista tehtiin OT-verkostoissa sekä pilotointia varten perustetussa OT-konsultaatioita YTA:lle rakentavassa työryhmässä (kuvio 1). Tiedot OT-palveluohjauksen ja ammattilaisten tueksi asiantuntijoista ja konsultaatiomahdollisuuksista koottiin tiedostoon ”Lasten, nuorten ja perheiden vaativimpien palveluiden konsultaatiokanavia (OT)”. Koonti on tarkoitus saada monialaiselle, sähköiselle OT-alustalle, kun sellainen saadaan Suomessa käyttöön. Ryhmässä on ollut monialainen SI-SO-TE edustus kaikilta hyvinvointialueilta, LUMO- ja BARNAHUS-hankkeesta, Vaatu / VIP-työstä ja Viola ry:stä. Tarvittaessa mukana ovat olleet esim. KYSin toiminnallisten häiriöiden ja harvinaissairauksien työryhmä, ETKL / TURVASSA-hanke, lastensuojelulaitos, poliisi ja aluesyyttäjä. Työryhmä on edistänyt ja tukenut OT-pilotointia, kuvannut nykyiset OT-konsultaatiokanavat ja toimiviksi koetut käytännöt, edistänyt asiantuntijoiden yhteistyötä ja tiedonvaihtoa, tunnistanut osaamista ja sen vajeita yli hyvinvointialueiden (esim. vaativa eroauttaminen, MDFT-työskentely, vaativa integratiivinen osaaminen) ja nostanut esille OT-toiminnan tarpeita. ETKL, Viola ry ja OT-yhteistyönä vaativassa eroauttamisessa ovat toteutuneet yhteiset monialaiset keskustelu- ja koulutustilaisuudet, kuten YTA:n koulutus eroauttamiseen ja riskiarviointiin 20.10.2021 ja yhteistyö TURVASSA-pilotin jatkohankehaussa. Tätä monialaista yhteistyötä OT-konsultaatioiden ja konsultaatiomallien kehittämiseksi jatketaan.

14.12.2021

OT-monialaiset konsultaatiot

Kuvio 1. Monialaiset OT-konsultaatiot.

Sähköinen alkukartoituskysely OT-yhteistyöverkostolle tehtiin 10.2.–2.3.2021, vastauksia n = 46 (osa työryhminä). OT-asiakasryhmät, ilmiöt, osaamistarpeet ja pilotoitavat kohteet tunnistettiin tehdyn alkukartoituskyselyn, asiantuntijaverkostojen asiantuntemuksen ja ilmestyneiden OT-raporttien perusteella. OT-pilotointia on koordinoitunut KYSin Lasten ja nuorten osaamiskeskus yhdessä Itä-Suomen sosiaalialan osaamiskeskukseen (ISO) kanssa tiiviissä yhteistyössä YTA:n monialaisen ohjausryhmän kanssa. Pilotoinnin suunnittelu ja aikataulutus tehtiin OT-hanketyöntekijöiden ja OT-Rukkasen yhteistyönä. OT-toimintaa valmistelevassa ja pilotointia ohjanneessa ryhmässä (OT-Rukkanen) on monialainen ja -ammatillinen edustus koko YTA-alueelta: Sosiaalialan osaamiskeskukset ISO ja KOSKE, Etelä-Savo (Sosteri ja Essote), Siun sote, KYS, Kuopion kaupunki/ sosiaalihuollon perus- ja erityispalveluiden hyvinvointialueen vastuuvastuuvalmistelu, POSOTE20-hanke, VIP-verkosto ja UEF.

Alkukartoituksen perusteella vaativan OT-tason konsultaatioille toivottiin selkeitä kriteereitä, malleja ja kanavia. Lisäksi nähtiin tarpeellisina erityisen vaativien asiakkuuksien osaamisverkostot ja asiantuntemuksen yhteen kokoaminen. Pilotointikohteiksi alkukartoituksessa esitettiin kompleksisen tilanteen toimintamallia (sisältäen perheen tukemisen), integroidun laitoshoidon (toiminnallisesti integroitu vaativan sijaishuollon lastensuojelulaitos) ja integratiivisen osaamisen kehittämistä, vaativien huoltajusräyhkien ja lähisuhdeväkivallan teemoja sekä vaativien konsultaatioiden ja konsultaatiokanavien kehittämistä.

Pilotissa selvitettiin sähköisen OT-alustan saamista työkaluksi yhdessä TerveyskyläPROn ja DigiFinlandin kanssa. DigiFinland jatkaa ammattilaisten toiminnallisuuksiin liittyvää suunnittelua aikaisintaan 2022 syksyllä. DigiFinland kokosi kevään 2021 työpajassa tarpeet ja toiveet asiantuntija-alustalle. TerveyskyläPRO ei tässä vaiheessa taipunut riittävään monialaisuuteen ja valtakunnallisuuteen. Valtakunnallisen OT-sähköisen alustan (resurssi- ja tietopankki) selvitystyö jatkuu. Tarve on ilmeinen.

14.12.2021

Vuoden 2021 aikana pilotoitiin onnistuneesti kahta vaativien konsultaatioiden mallia:

- Lakisääteisen lastensuojelun moniammatillisen asiantuntijaryhmän konsultaatiomallin ja asiakasosallisuuden kehittäminen. Kerätyn palautteen perusteella konsultaatio koettiin hyödyllisenä ja asiantuntijalausunnan taso korkeana.
- Toiminnallisesti integroidun vaativan lastensuojeluyksikön konsultaatiomallin kehittäminen (Kuopion kaupungin ”lastensuojelun vaativan tuen ja arvioinnin yksikkö”+ terveydenhuollon OT-tason osalta KYS nuorisopsykiatria). Konsultaatiot koettiin tarpeellisina ja hyödyllisinä ja niitä toivottiin jatkettavan.

2.1.1 Pilotti 1: Lastensuojelun moniammatillisen asiantuntijaryhmän konsultaatiot

Tämän pilotin tavoitteena oli ”Lakisääteisen lastensuojelun moniammatillisen asiantuntijaryhmän” OT-konsultaatiomallin ja asiakasosallisuuden kehittäminen vaativan tason asiakastyön tukemiseksi.

Keski-Suomen lakisääteisen lastensuojelun moniammatillisen asiantuntijaryhmän (MASTER-työryhmä) tavoitteena oli hyödyntää terveydenhuollon OT-tason erityisosaamista yli hyvinvointialueiden rajojen etäkonsultaatioina (KYSin harvinaissairauksien yksikön HARSY:n ja/tai KYSin toiminnallisten häiriöiden asiantuntijatiimin (TOIPSY) erityisasiantuntijuus); kehittää yhteistyötä sivustystoimen Vaatu / VIP -verkoston ja lastensuojelun moniammatillisen asiantuntijaryhmän toiminnan välillä; edistää monialaisen asiantuntijaryhmän työskentelyssä asiakasosallisuutta; kehittää lakisääteisten lastensuojelun moniammatillisten asiantuntijaryhmien toimintaa itä- ja Keski-Suomen YTA-alueella tarvelähtöisesti. MASTER-työryhmän asiakastilanteet ovat kompleksisuuden perusteella usein OT-tasoa ja asiantuntijoiksi on koottu laajasti kunkin asiakastapauksen vaatimaa monialaista erityisosaamista.

Master-asiantuntijaryhmässä toteutui erikoislääkärin etäkonsultaatio KYSin TOIPSY-tiimistä. Yhteistyötä tehtiin Vaatu / VIP-verkoston kanssa tarvittavan asiantuntijuuden valinnassa, ja konsultaatioon osallistui VIP-verkoston edustaja. Vaatu / VIP-toimintaa esiteltiin pilotti-tapaamisessa. Alueellisten lakisääteisten lastensuojelun moniammatillisten asiantuntijaryhmien yhdyshenkilöt kokoontuivat yhteisiin etätapaamisiin, asiantuntijaryhmien toimintaa kartoitettiin kyselyllä ja laadittiin yhteenveto työtavoista ja toivotuista kehittämiskohteista. Kehitettiin työtapa selvittää lasten näkemyksiä ja niiden tuomista tiedoksi asiantuntijatyöryhmälle. OT-työskentelyn laatua nosti lapsen osallisuuden vahvistaminen pilotoinnissa: lastensuojelun työntekijät osallistivat lasta kysymällä etukäteen sovitulla kysymyksillä hänen näkemystään ja välittämällä lapsen näkemykset lapsen asiaa käsitelleelle asiantuntijaryhmälle. Tavoitteena on laajentaa tämän OT-mallin käyttöä koko YTA:lle. Pilotin tavoitteet saavutettiin noin 85 %.

OT-tason monialainen konsultaatio syyskuussa tuki sosiaalityöntekijöiden asiantuntijuuden syvenemistä ja näin lastensuojelun jatkotyöskentelyä. Tämä ilmeni sosiaalityöntekijöiltä saadusta palautteesta. Loka- ja marraskuun tapaamisissa sosiaalityöntekijät saivat OT-tasoista tukea vaikeisiin ja kompleksisiin asiakastilanteisiin, joissa tarvittiin vaativaa seniori- tai strategisen tason osaamista sosiaalityön asiantuntijoilta.

Kts. Laura Yliruka ym.: Osaaminen lastensuojelun sosiaalityössä. Esitys asiantuntijuutta tukevasta urapolkumallista. Työpaperi 36/2020. verkko-osoite:

https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/140803/TYO%2020_036%2016122020%20sa.pdf?sequence=7&isAllowed=y

2.1.1.1 Tuotokset

Master-asiantuntijaryhmässä toteutui hyvinvointialueiden ja hallinnon alojen rajat ylittävä etäkonsultaatio. Eri osapuolilta kootun palautteen perusteella pilointi osoitti, että Master-toimintamallia voidaan jatkossa kehittää koko YTA:a koskevaksi OT-tason käytännön toimintamalliksi lastensuojelussa. Asiakasosallisuuden lisäämiseen lastensuojelun monialaisen asiantuntijatyöryhmän työskentelyssä kehitettiin toimintamalli, jota käytettiin Master-toiminnassa. Mallia käytetään jatkossa myös muilla hyvinvointialueilla.

14.12.2021

2.1.1.2 Keskeiset hyödyt

Asiakkaat, joiden lastensuojeluasiana on esillä lastensuojelun moniammatillisessa asiantuntijaryhmässä saavat tilanteeseensa erityistason asiantuntijoiden kirjallisen moniammatillisen arvion ja suosituksen etenemisestä. Asiakkaille on mahdollisuus kertoa näkemyksensä suoraan asiantuntijoille, myös lasten omat näkemykset tuodaan tiedoksi. Erityistä tukea tarvitseva asiakas saa loppukäyttäjänä korkealaatuaista, yksilöllisesti räätälöityä sosiaali- ja terveydenhuollon ja sivistystoimen (Vaatu / VIP) palvelua. Sosiaalityön ammattilaiset voivat saada vaativan erityistason monialaista konsultatiivista tukea kompleksisissa asiakastilanteissa. Asiantuntijatuki voidaan toteuttaa hyvinvointialueiden rajat ylittäen etäyhteyksiä hyödyntäen. Master-pilotoinnissa kokeiltuja työ- ja toimintatapoja voidaan edelleen kehittää siten, että niiden pohjalta luodaan lastensuojelun moniammatillisten asiantuntijatyöryhmien hyvinvointialueiden rajat ylittävä OT-tason konsultaatiomalli. Sosiaalityön vaativat konsultaatiot selkiytyivät. Lastensuojelun moniammatilliset asiantuntijatyöryhmät tuntevat paremmin toistensa toimintaa ja voivat ottaa käyttöön toisaalla hyväksi havaittuja työtapoja ja valmiuksia kehittää toimintamallia.

2.1.2 Pilotti 2: Toiminnallisesti integroidun vaativan lastensuojeluyksikön konsultaatiomallin kehittäminen

Konsultaatiotoiminnan pilotointi KYSin nuorisopsykiatrian ja Kuopion kaupungin lastensuojelun vastaanotto- ja arviointiyksikön kesken on ollut meneillään vuoden 2021 aikana. Vastaanotto- ja arviointiyksikkö tulee tulevaisuudessa muuttamaan vaativan OT-tason toiminnallisesti integroiduksi vaativan lastensuojelun laitoshoidon yksiköksi ja palvelemaan KYS-ervaa / tulevaa yhteistyöaluetta. Konsultaatiomallia on kehitetty yhteistyön ja sen kehittämisen sekä osaamisen tueksi haastavissa, vaikeasti psyykkisesti oireilevien lastensuojelun laitoshoidon asiakkaiden (OT-tason yhteisasiakas) kompleksisissa tilanteissa, joissa tarvitaan monialaista yhteistyötä ja vaativaa erityisosaamista.

Pilotin tavoite ja toteutusmuodot

Konsultaatiomallia on pilotoitu yhteistyön tekemisen ja sen kehittämisen tueksi Kuopion lastensuojelun vastaanotto- ja arviointiyksikössä (Kivelä) sijoitettuna olevien haastavissa, psyykkisesti oireilevien lastensuojeluasiakkaiden (OT-tason yhteisasiakas) tilanteissa. Konsultaatiota on toteutettu Kivelän työryhmälle sh+lääkäri - työparina 1 krt/kk. Konsultaation tavoitteena on nuorisopsykiatrisen tiedon, sekä osaamisen jakaminen ja levittäminen lastensuojelun laitoshoidossa työskentelevien ammattilaisten käyttöön haastavissa ja kompleksisissa tilanteissa, sekä yhdessä pohtien löytää ratkaisuja tiettyyn rajattuun asiakastyössä esiin tulleeseen ongelmaan tai tilanteeseen. Työskentelyn avulla edistetään integratiivisen muutostyöskentelyn prosessia yksikön muuttuessa OT-tason toiminnallisesti integroiduksi vaativan lastensuojelun laitoshoidon yksiköksi v. 2024.

Tavoitteet ovat toteutuneet siten, että konsultaatiotyön avulla Kivelän yksikköön sijoitettujen psyykkisesti oireilevien nuorten tarpeenmukaisen hoidon/tutkimusjakson alkamista on saatu nopeutettua ja Kivelän yksikön henkilökunta on voinut tehdä nuoren tilanteen arviointia kokonaisvaltaisemmin. Palvelupolut asiakkaiden tilanteissa ovat selkeytyneet ja yhteistyö pilotoinnin kanssa on sujunut aikaisempaa paremmin. Kivelän henkilökunta on saanut varmuutta omaan arviointityöhönsä tueksi ja heidän tietotaitonsa työskennellä psyykkisistä oireista kärsivien nuorten kanssa on lisääntynyt. Integratiivisen muutostyöskentelyn prosessi on edistynyt, niin että OT-tason asiakkuuteen vaikuttavia tekijöitä on avattu ja pohdittu yhdessä monialaisesti OT-seulatyöskentelyä hyödyntäen.

2.1.2.1 Tuotokset

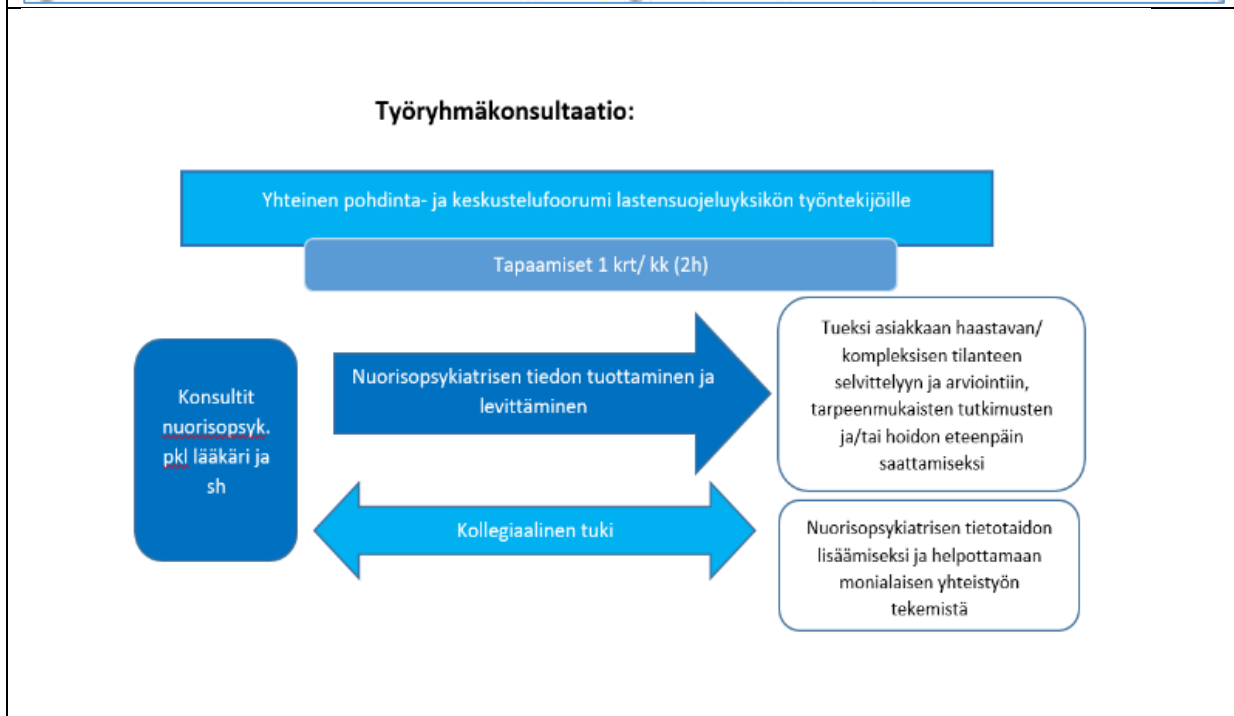
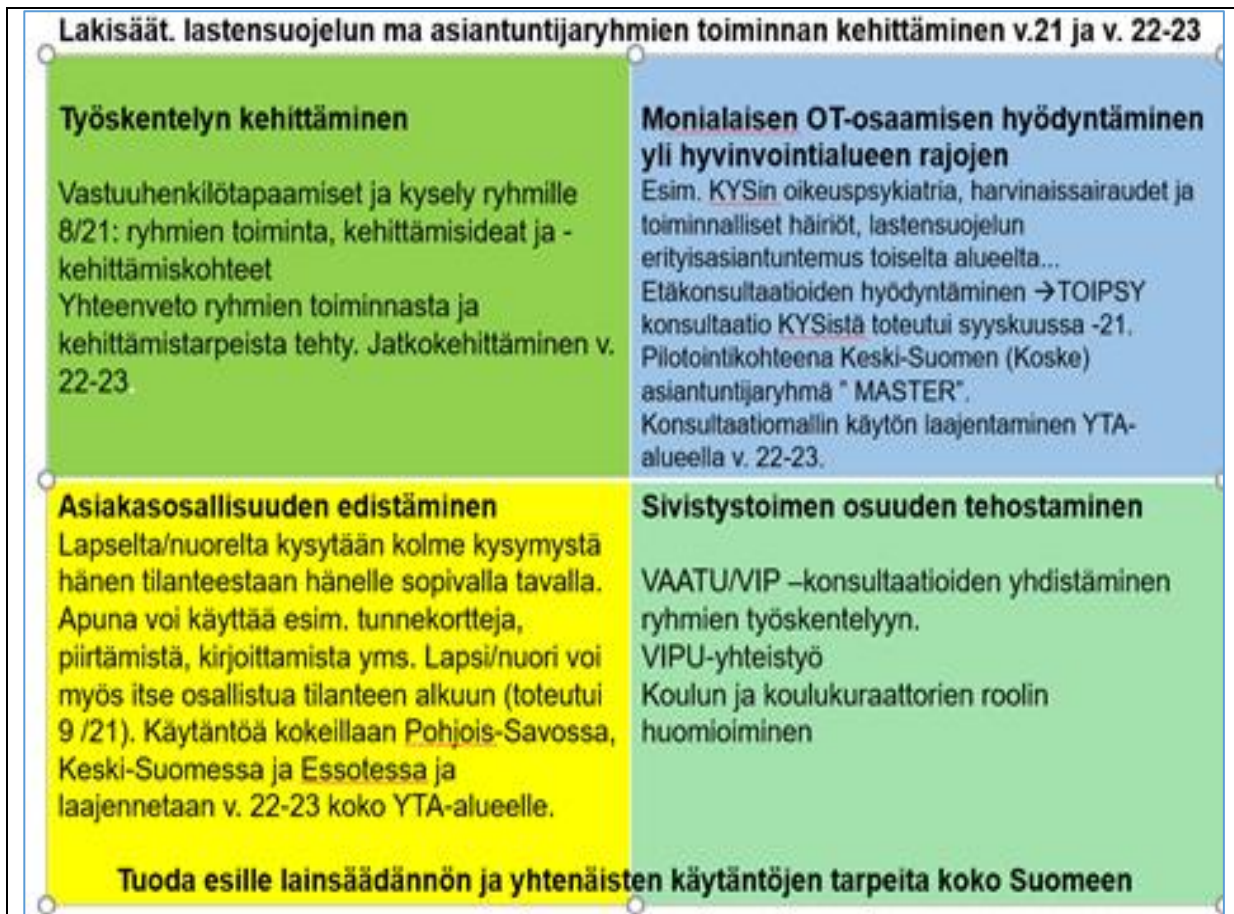
- Konsultaatiot ovat toteutuneet säännöllisesti ja niihin on löytynyt sopiva työtapo ja struktuuri.
- Konsultaation monialaisuutta on saatu lisättyä päihdepalvelusäätiön työntekijän osallistumisen myötä.
- OT-tason asiakkuudesta on tehty ”mallinnus” OT-seulaa hyödyntäen. Mallinnusta voidaan hyödyntää konsultaatioissa OT-tason palveluita ja osaamista tarvitsevien asiakkaiden tunnistamisen apuna ja myöhemmin myös esimerkiksi palveluohjauksen apuvälineenä tulevassa integroidussa laitoksessa.

14.12.2021

2.1.2.2 Keskeiset hyödyt

- Konsultaatiotyö on edesauttanut yhtenäistä tiedonmuodostumista kahden organisaation välillä ja helpottanut yhteistyön tekemistä asiakkaan parhaaksi.
- Työtapa selkeyttää ja kirkastaa työjakoa sekä yhteistyön mahdollisuuksia terveydenhuollon ja lastensuojelun välillä.
- OT-tason asiakkuusprofiili on alkanut työskentelyn ja yhteisen pohdinnan avulla selkeytyä.
- Integratiivinen osaaminen kehittyy.
- Työryhmä -konsultaatiomallin avulla voidaan tulevaisuudessa vastata ammattilaisten tarpeeseen saada OT-tason konsultaatioita erityisen vaativissa asiakastapauksissa. Malli toimii hyvänä pohjana integratiivisen yhteistoimintamallin ja osaamisen jatkokehittämiselle YTA:lla asiakasosallisuus näkökulma huomioiden.

14.12.2021

Kuvio 2. Pilotoinnin konsultaatiomallit.

14.12.2021

2.2 Vaativan erityistason tutkimus-, koulutus- ja kehittämistarpeiden tunnistaminen

Helmikuussa 2021 tehdyn alkukartoituksen perusteella kehittämistarpeiksi tulivat: asiakaslähtöinen ja käytännön tarpeista lähtevä kehittäminen, aito ja monialainen yhdessä tekeminen, vahvempi yhteinen osaaminen, yhdessä sovitut konsultaatiokäytännöt, tieto olemassa olevasta asiantuntemuksesta ja asiantuntijoiden helppo löydettävyys, näyttöön perustuvan osaamisen syventäminen, ylläpitäminen ja jakaminen / jalkauttaminen, yhtenäiset näyttöön perustuvat ja konkreettiset toimintamallit ja menetelmät, tutkijoiden osallistuminen kehittämiseen, poliittiset päättäjät mukaan keskusteluun ja kehittämiseen. Vaativan OT-tason konsultaatioille toivottiin selkeitä kriteereitä, malleja ja kanavia. Lisäksi nähtiin tarpeellisina erityisen vaativien asiakkuuksien osaamisverkostot ja asiantuntemuksen yhteen kokoaminen.

Alkukartoituksen, pilotointityöskentelyn, OT-webinaarien ja asiantuntijatapaamisten perusteella OT-osaamis- ja tutkimustarpeet YTA:lla liittyvät erityisesti kompleksisiin, monialaista osaamista vaativiin asiakastilanteisiin sisältäen perheen tukemisen ja perheen kanssa työskentelyn, integroidun laitoshoidon (toiminnallisesti integroitu vaativan sijaishuollon lastensuojelulaitos) ja muuhun integratiivisen yhteisasiakas- ja yhteistoimintaosaamiseen ja vaatimaan eroauttamiseen. Uutta osaamista tarvitaan monialaisten verkostojen johtamiseen ja kehittämiseen. Osaamis- ja tutkimustarvetta on uusiin ilmiöihin, monialaisiin, vaikuttaviin työskentelymenetelmiin ja konsultaatiomalleihin liittyen. Tutkimuksen ja osaamisen haasteina on tullut esille nopeasti muuttuva ympäristö ja sen ilmiöt, esimerkiksi koulua käymättömät lapset, vaativat erot, vanhemmuuden muuttuminen, vaativat neuropsykiatriset ongelmat, vaikeat syömishäiriöt, sijoitettujen lasten terveys, monimuotoinen väkivaltaproblematiikka sekä vaikeat käytöshäiriöt, itsetuhoisuus ja päihdeongelmat. Tarvetta on lisätä osaamista vaikuttavaan monimuotoiseen perheterapeuttiseen ja systeemiseen työskentelyyn.

Tulevaan OT-hankesuunnitelmaan v. 2022–23 on kirjattu tarve monialaiselle osaamisverkostolle kompleksisissa tilanteissa olevien, vaativahoitoisista neuropsykiatrisista ongelmista kärsivien potilaiden / asiakkaiden tueksi jo olemassa olevan laajan osaamisen pohjalle. Tämä asiakasryhmä on noussut keskustelujen ja kyselyjen perusteella erityisen tärkeäksi kohderyhmäksi YTA:lla.

Kehittämisessä on tehty yhteistyötä alueellisten ja kansallisten hankkeiden, kuten OT-pilottihankkeet, Tulevaisuuden sotekeskus-ohjelman hankkeet (PEKE, NMOK), Itä- ja Keski-Suomen yhteinen hanke ”LUMO - Lastensuojelun uudistaminen monialaisesti”, Pirkanmaan lastensuojelun MONNI-hanke ja HUSin Lastensuojeluhanke, THL/ Barnahus ja ETKL/ TURVAssa hanke. Tiivistä yhteistyötä VAATU-toimijoiden kanssa on tehty lastensuojelun moniammatillisen asiantuntijaryhmän kehittämisessä. Jatkossa tehdään tiivistä yhteistyötä Tulevaisuuden Sotekeskus -hankkeen sekä YO-sairaaloiden näyttöön perustuvien psykososiaalisten menetelmien käyttöönottoa ja ylläpitoa edistävän hankkeen kanssa kansallinen ja alueellinen kehittämis- ja osaamistarve huomioiden. Vuonna 2021 YTA:n asiantuntijaverkostoille ja toimijoille on järjestetty neljä OT-webinaaria ajankohtaisista OT-teemoista ja ilmiöistä. Webinaareissa on ollut mukana kansallinen osuus (STM ja OT-pilotit). OT-webinaareja jatketaan tulevana vuosina, ja otetaan huomioon yhteisen monialaisen osaamisen vahvistaminen.

TKIO-yhteistyötä ja toimintaa syvennetään ja laajennetaan sekä ammattikorkeakoulut otetaan vahvemmin mukaan kehittämiseen ja osaamisen edistämiseen. Tavoitteena on edistää käytäntölähtöistä ja näyttöön perustuvaa yhteiskehittämistä UEF:n, JYU:n, ITLAn, korkeakoulujen, opetusklonikoiden ja tutkimusprojektien / -hankkeiden kanssa. Tutkimuksen ja hankkeiden edustajat ovat osallistuneet OT-asiantuntijaverkostoihin. Jo alkanutta tutkimus- ja kehittämis-yhteistyötä jatketaan esim. LANUPS- ja LASTU-hanke, OT-pilotteihin liittyvät pro gradu -tutkimukset ja yhteisövaikuttavuustutkimus. Pro gradu -työssä on tarkoitus selvittää kevään 2022 alussa, minkälainen henkilökunnan osaaminen lisäksi nuorisopsykiatrisen ja lastensuojelun välisen yhteistyön sujuvuutta, millaista yhteistä osaamista tarvitaan ja millaisilla koulutuksilla voitaisiin lisätä henkilökunnan osaamista.

OT-kehittämisen tavoitteena on jatkossa edistää sosiaalihuollon porraste- ja urapolkumallia, jossa tunnistetaan OT-asiantuntijuus ja siihen tarvittavat henkilöstö- ja osaamisresurssit. OT-kehittämistoiminta tukee tarvittavaa, monialaista TKIO-työskentelyä paikallisesti, YTA:lla ja kansallisesti. OT-kehittämisessä ovat tärkeitä monialaiset

14.12.2021

verkostot, esim. LASTU-hanke ja yhteisövaikuttavuus. Kehittämisessä otetaan huomioon monialainen erityistason osaaminen ja sen vahvistaminen, koska se on OT-tason osaamisen perusta.

Asiantuntijaverkostojen työtä, eri alojen ja tieteiden välistä yhteiskehittämistä ja vaativimman erityisosaamisen vahvistamista jatketaan tulevilla hankekaudella entistä tiiviimmin OT-palveluiden tuottamiseksi ja koordinoimiseksi sekä hankesuunnitelmassa esitettyjen toimenpiteiden toteuttamiseksi.

Selvitystyö jatkuu valtakunnallisen OT-sähköisen alustan (resurssi- ja tietopankki) saamiseksi.

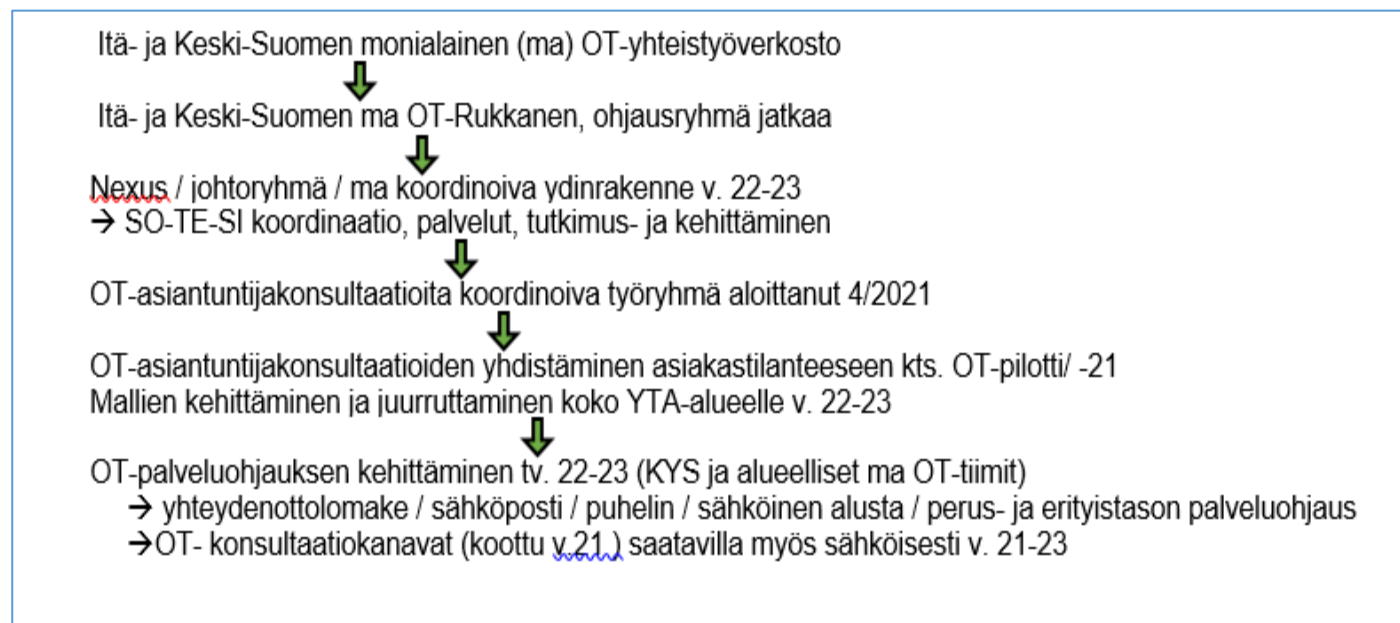
2.3 OT-keskuksen konseptointi

Pilotointihankkeen aikana on rakennettu OT-keskuskonseptia asiantuntijaverkostoissa ja niitä kehittämällä sekä kehitetty kaksi monialaista, hyödylliseksi koettua OT-konsultaatiomallia. Pilotoituja monialaisia konsultaatiomalleja voi laajentaa YTA:n toimintamalleiksi. Valtakunnallisen OT-sähköisen alustan (resurssi- ja tietopankki) selvitystyö jatkuu. YTA:n OT-konsultaatiokanavat ja yhdyspinnat kartoitettiin ja kuvattiin erillisessä raportissa 10.12.21: "Lasten, nuorten ja perheiden vaativimpien palveluiden konsultaatiokanavat (OT)". Raportti on kehitettävän OT-palveluohjauksen käytössä. Tiedot on tarkoitus siirtää sähköiseen muotoon, kun monialainen OT-alusta käytössä.

OT-keskusrakenne on hahmoteltu keskussateenvarjoksi, jonka ytimenä on koordinoiva, geneerinen nexus / monialainen ydin- ja johtorakenne. OT-rakenne on monialainen, dynaaminen, verkostomainen ja tarvitsee systeemisen, monialaisen ja yhteen sovittavan johtamisen. OT-rakenteeseen kuuluu tiivis yhteistyö koko YTA:n kanssa (aluetiimit ja asiantuntijaverkostot) sekä kansallinen yhteistyö. OT-asiantuntijaverkostot voidaan jaotella rakenteeseen (OT-vastuut ja yhteistyö) ja asiakasosaamiseen liittyviin asiantuntijoihin.

OT-palveluissa asiantuntijat määräytyvät käsiteltävänä olevan ongelman mukaan. Tavoitteena on, että tarpeenmukainen asiantuntijaverkosto aktivoituu kulloisenkin ongelman ympärille. Tähän tarvitaan palvelujen yhteensovittamista ja niiden koordinoimista, palveluohjausta ja valtakunnallista digitaalista alustaa asiantuntijarekisterille, konsultaatioille ja tietopankille.

Alla olevassa kuviossa 3 on kuvattu YTA:n OT-rakennetta ja palvelukonseptia.

Kuvio 3. YTA:n OT-rakenne ja palvelukonsepti.

OT-toimintaa valmisteleavassa ja ohjaavassa ryhmässä (OT-Rukkanen) on monialainen ja -ammattillinen edustus koko YTA-alueelta. Tätä yhteistyötä on tärkeä jatkaa palvelujen, verkostojen ja tutkimuksen/kehittämisen koordinoimiseksi.

14.12.2021

Hyvinvointialueilla kokoontuneissa OT-tiimeissä (Essoten, Siun soten ja Sosterin tiimit perustettu pilotin aikana) on tehty yhteistyötä YTA:n kehittäjien, hankkeiden ja toimijoiden kanssa pilotoinnin aikana. Tapaamisissa ovat olleet mukana mm. sosiaali- ja perhepalvelut, mielenterveys- ja päihdepalvelut, lasten- ja nuorisopsykiatria, Vaalijala ky:n edustus, Tulevaisuuden sotekeskus -hanke / perhekeskus, ISO / LUMO-hanke, Barnahus-hanke, Viola ry, Vaatu / VIP, sivistystoimi ja yliopisto / tutkimuksen edustus. OT-alueitiimit ovat jatkossakin osa YTA:n OT-rakennetta ja palvelujen yhteensovittamista. Yhteistyö on myös jatkossa tarpeellista OT-konseptin rakentamiseksi, toimintojen koordinoimiseksi ja yhteensovittamiseksi sekä alueiden TKIO-tarpeiden esille tulemiseksi.

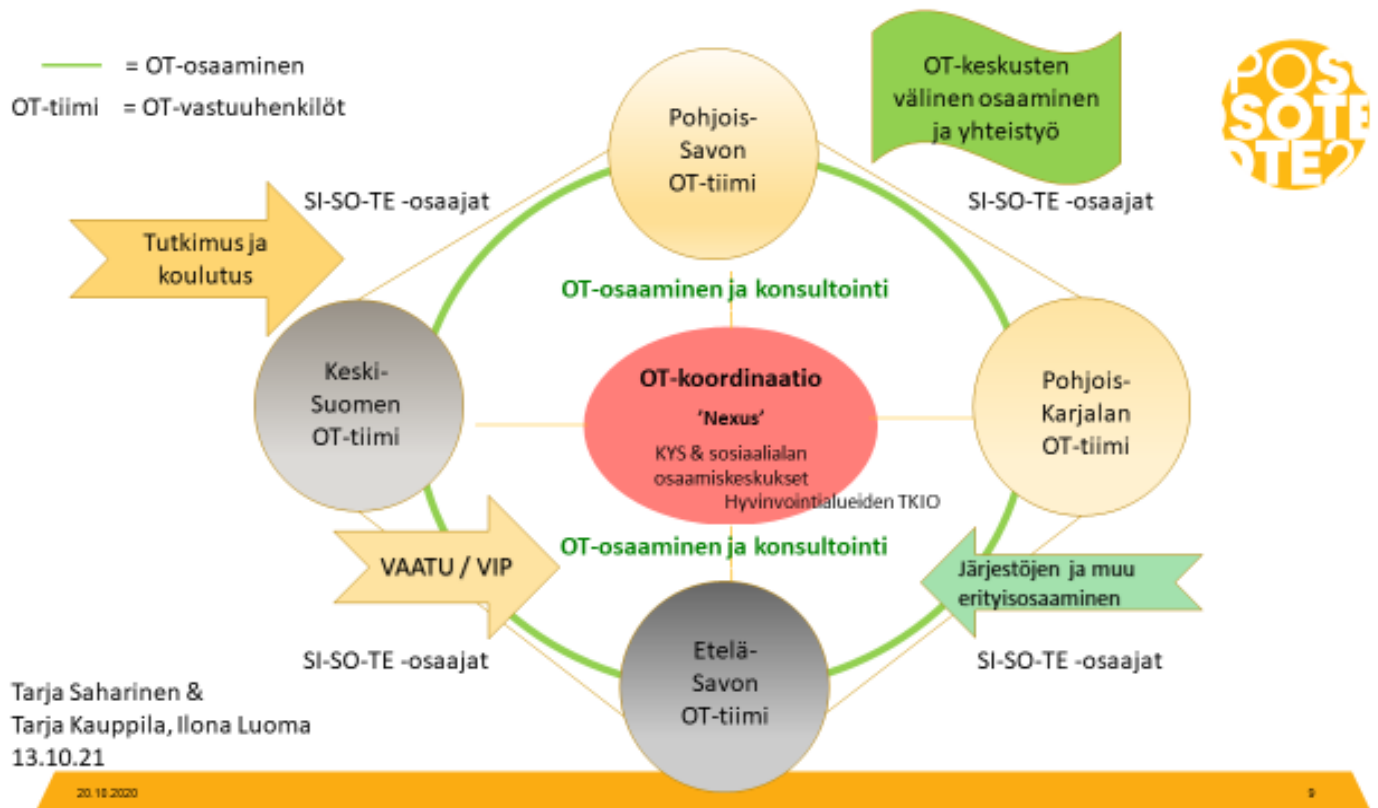
OT-asiantuntijakonsultaatioita koordinoiva ja kehittävä monialainen työryhmä jatkaa konsultaatiomallien ja palveluohjauksen rakentamista YTA:lle.

Itä-Suomen ja Jyväskylän yliopiston kanssa on kokoonnuttu hanketyövaiheessa eri kokoonpanoissa OT-keskustoiminnan tavoitteiden ja toimintaperiaatteiden kirkastamiseksi sekä tutkimuksellisen yhteistyön tekemiseksi. OT-keskushanke on luonut yhteyksiä tutkimus- ja osaamisverkostoihin esim. LASTU-hanke, LANUPS-tutkimus, yhteisövaikuttavuus sekä terveyden- ja sosiaalihuollon yliopistotutkimus. OT-pilotointikohteissa on mukana yliopistotason tutkimusta.

OT-keskuksen toiminnan tavoitteet ovat selkiytyneet ja yhtenäiselle toiminta- ja koordinaattiorakenteelle on rakennettu pohja (kuvio 4). Vaativan asiakas- ja potilastyön konkreettisia OT-konsultaatiotoimintamalleja (kaksi) on pilotoitu onnistuneesti. OT-keskuksen toiminta- ja koordinaattiorakenne ei ole 100 % valmis, koska siinä tarvitaan YTA-tason yhteistä valmistelua. OT-keskustoiminta rakentuu sote-järjestämisvastuuta kantavien kuntien, kuntayhtymien ja yliopistollisen sairaalan (KYS)/sairaanhoidopiirien keskinäiselle yhteistyölle. Itä- ja Keski-Suomessa saatiin keskeisimmät toimijatahot mukaan jo ensimmäiseen valtiovastuuhankkeeseen (v.2020–2021), jossa on päästy konkreettisesti kokoamaan asiantuntijaverkostoja, pilotoimaan konsultaatiomalleja ja tekemään monialaista yhteistyötä OT-teemoissa (esim. vaativa eroauttaminen yhteistyössä Viola ry:n ja ETKL:n kanssa). Tulevassa OT-työssä on tavoitteena syventää ja laajentaa OT-yhteistyötä kaikkein vaativimmissa erityisosaamista edellyttävissä tapauksissa ja tilanteissa. Tuleva OT-kehittäminen rakentaa tulevien hyvinvointialueiden yhteistä OT-toimintakonseptia ja OT-toiminnan organisointi- sekä rahoitusmallia eteenpäin.

Alkanut yhteistyö jatkuu VATE-valmistelijoiden ja eri toimijoiden kanssa YTA:n sisällä, yhteistyöalueiden välillä ja valtakunnallisesti OT-rakenteen, valtakunnallisesti keskitettävien OT-toimintojen määrittelyn ja sopimusmallien tekemiseksi. VATE-valmistelua YTA:lla tukee hankkeen OT-nexus (OT:n ydin- ja johtorakenne), johon on suunniteltu erikoissairaanhoidon ja sosiaalialan osaamiskeskusten edustus tiiviissä yhteistyössä TKIO-toiminnan kanssa. OT-jatkohankehaku on ollut VATE:n johtoryhmän käsittelyssä 11.11.2021, ja se otetaan huomioon hyvinvointialueen ja –alueiden välisen yhteistoiminnan ja yhteistyösopimuksen valmistelussa. Yhteistyösopimuksen on edistettävä kustannusvaikuttavuutta, tuottavuutta, laatua, asiakas- ja potilasturvallisuutta, tarpeenmukaisuutta, yhdenvertaista saatavuutta, kielellisiä oikeuksia sekä palveluketjujen ja palvelukokonaisuuksien toimivuutta.

14.12.2021

Kuvio 4. Pohja OT-rakenteelle.

14.12.2021

3 Keskeiset hyödyt

3.1 Toiminta- ja koordinaattiorakenne vaativan erityistason asiakas- ja potilastyön konsultaatiopalveluihin

- Asiantuntijaverkostot on tunnistettu ja niiden tehtävä ja toiminta ovat konkretisoituneet YTA:lla
- Monialainen OT-palveluohjaus (OT-konsultaatiokanavat ja mahdollisuudet) ja sen kehittäminen yhdyspinnat huomioiden mahdollistaa laadukkaan neuvonnan kaikkein vaikeimmissa tapauksissa
- On pilotoitu onnistuneesti kahta vaativien OT-konsultaatioiden mallia
- Konsultaatiomallit on kehitetty asiakkaiden ja ammattilaisten tarpeiden mukaisesti
- Toteutuneissa piloteissa ammattilaiset saivat korkealaatuista, tarvelähtöistä sosiaali- ja terveydenhuollon OT-tason integroitua palvelua. Asiakkaan saama hyöty on se, että vaativassa tilanteessa tarvittava asiantuntemus on koottu yhteen ja asiaan paneudutaan yhdessä
- OT-tason asiakkuusprofiili on pilotointityöskentelyn ja yhteisen pohdinnan avulla selkiytynyt
- Rungas etäyhteyksien käyttäminen on edistänyt OT-rakenteen ja konsultaatiopalvelujen kehittämistä (koronatilanne edistänyt digitaalista osaamista ja välineitä)
- Monialainen integratiivinen osaaminen ja yhteistoiminta vahvistuivat, mistä on hyötyä YTA:n OT-konseptin jatkokehittämiseksi
- Piloteissa tuli esille osaamis- ja kehittämistarpeita mm. sopimukseen liittyen, esimerkiksi erikoislääkärin työajan käyttö lastensuojelun vaativien konsultaatioiden asiantuntijana
- Asiakasosallisuus ja lapsen ääni saadaan esille asiantuntijaryhmissä
- Kansallinen yhteistyö konsultaatiotoiminnan kehittämisessä on lisääntynyt

3.2 Vaativan erityistason tutkimus-, koulutus- ja kehittämistarpeiden tunnistaminen

- OT-asiakasryhmät, ilmiöt, osaamis- ja kehittämistarpeet tunnistettu
- TKIO-toiminta tullut näkyväksi olennaisena osana OT-toimintaa
- Osaamis-, kehittämis- ja tutkimussuunnitelmien tekeminen helpottuu
- Kehittämistarpeisiin osin jo pystytty vastaamaan YTA:lla ja kansallisesti

3.3 OT-keskuksen konseptointi

- Eri hallinnonalat toimivat tiivistetympin yhdessä. Kehittämistä on ohjannut tavoite: lapsen palvelut toteutuvat hänen arjessaan lapsi- ja perhekeskeisesti ilman tarpeettomia viiveitä
- On ymmärretty, että lasten, nuorten ja perheiden palveluverkoston valmius reagoida ennalta, monialaisesti ja vaikuttavasti on keskeistä myös OT-työssä
- OT-rakenne ja palvelukonsepti on selkiytynyt; monialaista asiantuntijuutta vahvistavalla rakenteella on perusta
- Pilotissa kehitettyjä asiantuntijarakenteita ja konsultaatiotoimintamalleja voidaan hyödyntää käytännön toiminnassa ja tulevassa OT-keskusten kehittämisessä
- Monialaisten asiantuntijoiden verkostoituminen ja koottu tieto asiantuntijoista hyvinvointialueiden kesken helpottaa yhteydenottamista, konsultaatioita ja OT-palveluohjausta
- Etäyhteydet (TEAMS) on osoittautunut toimivaksi asiantuntijatapaamisissa ja –konsultaatioissa
- Tarvitaan valtakunnallinen, monialainen digitaalinen OT-alusta (resurssi- ja tietopankki, konsultaatiomahdollisuus)
- Parhaiden käytänteiden levittäminen yli hyvinvointialuerajojen on tehostunut monialaisen yhteiskehittämisen myötä
- OT-palvelujen koordinointi vaatii työpanosta

14.12.2021

- OT-keskuksen rakenteen ja palvelujen jatkokehittämistarpeet ja siihen tarvittavat resurssit on tunnistettu ja kirjattu
- Moniammatillisten ja –alaisten voimavarojen yhdistäminen asiakkaan parhaaksi on mahdollista organisaatioiden ja hyvinvointialueiden rajat ylittäen. Tärkeänä ja kustannustehokkaana työkaluna ollut etäyhteyksien runsas hyödyntäminen.
- Pilottihankkeesta kerätyn palautteen perusteella monialainen integratiivinen osaaminen, yhteistoiminta ja yhteiskehittäminen vahvistuivat

Hankkeessa tehty työ hyödyttää hyvinvointialueiden ja YT-alueen (YTA) valmistelua, ja pilotit jatkuvat osana kehittämistä. Jatkoa varten on haettu valtionavustusta (OT-keskus-erillishaku).

14.12.2021

4 Riippuvuudet

Yhteydet kansallisiin ja alueellisiin kehittämishankkeisiin

OT-hankkeessa erityisen vaativan tason asiantuntijapalvelujen kehittäminen kohdentuu lasten, nuorten ja perheiden palvelujen vertikaalisen (tai poikkihallinnollisten verkostojen) yhtenäisyyden, oikea-aikaisen tuen saatavuuden, ennaltaehkäisevän ja varhaisen tuen sekä palvelujen laadun parantamiseen (hankesuunnitelma).

Hankkeessa on tehty yhteistyötä alueellisten ja kansallisten hankkeiden, kuten Varsinais-Suomen ja Pohjois-Suomen OT-pilottihankkeet, Tulevaisuuden Sotokeskus-ohjelman hankkeet (LAPE, PEKE, NMOK), Itä- ja Keski-Suomen yhteinen hanke ”LUMO - Lastensuojelun uudistaminen monialaisesti”, Pirkanmaan lastensuojelun MONNI-hanke ja HUSin lastensuojeluhanke, THL:n Barnahus/LASTA ja THL:n PALOMA/PASEK-hanke ja ETKL:n/Viola ry:n TURVAssa hanke. Tiivistä yhteistyötä VIP / Vaatu-toimijoiden kanssa on tehty mm. lastensuojelun moniammatillisen asiantuntijaryhmän kehittämisessä. Barnahus-työskentelyä on edistetty erityisesti Keski-Suomen (Jyväskylän perheneuvola-satelliitti) ja Essoten (esim. poliisiyhteistyö) alueella v. 2021. Hankkeen koordinoinnissa, seurannassa ja jatkotyöskentelyn suunnittelussa on tehty tiivistä yhteistyötä Sosiaali- ja terveysministeriön kanssa.

OT-kehittäminen on ollut esillä hyvinvointialueiden LAPE-työryhmissä ja LAPE-vastuuhenkilöiden kanssa. LAPE-yhteistyö jatkuu. Tulevaisuuden sotokeskus -ohjelman hankevalmistelussa on otettu huomioon OT-keskustoiminnan kehitystyön jatkaminen ja hyvinvointialueet ovat sitoutuneet OT-toimintaan ja sen kehittämiseen. LUMO-hanke on ollut tärkeä toimija OT-kehittämisessä v. 2021 (esim. OT-palveluohjaus / -konsultaatiokanavien kuvaus, yhdyspintatyöskentely pilotoinnissa, monitoimijaisen tiimin rakentaminen OT-taso huomioiden, asiantuntijaverkostoissa työskentely sekä aluetiimeihin ja OT-webinaareihin osallistuminen). Integraatiivinen kehitystyö tulee jatkamaan sovitulla tavalla. Työnjako eri hankkeiden välillä on ollut selkeää eikä niiden välillä ole päällekkäisyyttä, mutta kylläkin paljon yhdyspintoja.

OT-asiakkaan tunnistamista (OT-seula), palvelutarpeen määrittelyä ja OT-palveluohjausta kehitetään yhdessä Tulevaisuuden sotokeskus-hankkeen /perhekeskusten keskitetyn ohjauksen ja neuvonnan ja monitoimijaisen tiimimallin pilottien kanssa sekä muilla yhdyspinnoilla, esim. perhekeskuksen ja lastensuojelun monitoimijainen yhteistyö sekä lastensuojelun ja psykiatrian yhteistoimintamalli. Työskentely OT-seulan ja OT-konsultaatiokanavien hyödyntämiseksi ja kehittämiseksi yhdyspinnoilla ja perustason palveluissa on aloitettu syksyllä 2021. Mielenterveys- ja päihdepalvelujen kanssa rakennetaan yhdessä asiakkaan palvelupolkua huomioiden erityisen vaativa OT-taso. Tärkeitä yhdyspintoja ja yhteistyötahoja ovat tulevat yhteistyörakenteet esim. jalkautuvat psykiatriset sairaanhoitajat ja nepsy-työryhmät. Koulujen kanssa tehtävässä OT-yhteistyössä on keskeistä Vaatu / VIP-toiminta.

Miten hankkeen onnistuminen vaikuttaa muihin alueella oleviin hankkeisiin?

- Erityisosaamista, monialaista apua tarvitsevat tai/ja kompleksisissa tilanteissa olevat asiakkaat/potilaat tulevat huomioiduiksi palvelujen kehittämisessä, palveluissa ja organisaatiorakenteissa
- Monialaiset konsultaatio- ja yhteistoimintamallit edistävät yhteistä osaamista, työnjakoa ja potilaan/asiakkaan palveluprosessia ja avun saamista ajoissa ja oikealla tavalla
- Yhteistyö ja resurssien/voimavarojen yhdistäminen laadukkaasti parantaa kustannustehokkuutta
- Päällekkäiseltä työltä vältytään
- Hyväksi havaitut käytännöt leviävät ja työn imu kasvaa

Miten muiden alueella olevien hankkeiden onnistuminen on vaikuttanut tämän hankkeen onnistumiseen?

- Tulevaisuuden sotokeskus -hankkeen yhteistyörakenteiden selkiytyminen helpottaa OT-kehittämistä, palveluohjausta, konsultointia ja yhdyspintatyöskentelyä
- OT-palvelutarve on huomioitu monialaisten palvelujen kehittämisessä

14.12.2021

- Systemiset toimintamallit (esim. SYTY) ja psykososiaalisten menetelmien osaaminen perustasolla ja yhdyspinoilla ehkäisee OT-asiakkuuksien syntymistä
- ETKL:n ja Viola ry:n saama STEA-rahoitus v. 2022 auttaa vaativan eroauttamisen osaamisen lisäämisessä ja toiminta- ja työmenetelmien käyttöön ottamisessa
- Muiden hankkeiden osaamista on voitu hyödyntää yhteiskehittämisessä, osaamisen lisäämisessä ja tuen / avun saamisessa ammattilaisille ja asiakkaille
- On tunnistettu monialaisia osaamis-, tutkimus ja kehittämistarpeita ja yhteistyömahdollisuuksia sekä tehty asioita yhdessä

5 Lähteitä

Kansallinen mielenterveysstrategia ja itsemurhien ehkäisyohjelma vuosille 2020–2030. Vorma H, Rotko T, Larivaara M & Kosloff Anu

Lasten ja nuorten vaativimpien palveluiden osaamis- ja tukikeskuksia valmisteleavan työryhmän raportti. Sosiaali- ja terveysministeriön raportteja ja muistioita 2021:18. <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/163222>

Lasten, nuorten ja perheiden osaamis- ja tukikeskukset. LAPE-muutosohjelmassa tehdyn valmistelutyön loppuraportti. Sosiaali- ja terveysministeriön raportteja ja muistioita 2019:30. <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/161534>

Monimutkaiset erityistä osaamista edellyttävät asiakastilanteet sosiaalityössä. Yliruka L. ym. THL 16/2018. https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/136378/URN_ISBN_978-952-343-117-1.pdf?sequence=1

Osaaminen lastensuojelun sosiaalityössä. Esitys asiantuntijuutta tukevasta urapolkumallista. Työpapaperi 36/2020. Yliruka L. ym. verkko-osoite: <https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/140803/TYO%20036%2016122020%20sa.pdf?sequence=7&isAllowed=y>